

CE İŞARETLEMESİNDE Geri Sayım Başladı

Pencerelerde CE işareti, 89/106/EEC yapı malzemeleri direktifine göre ürünlerin Türkiye ve Avrupa Birliği pazarında rahat dolaşımını sağlamak için, sorumluluk tamamen üretici de olmak üzere belirli kurallar çerçevesinde ürün üzerine iliştirilen bir işaretlemedir.

2006 yılında yayınlanan ve yürürlüğe giren TS EN14351-1:2006 standardına göre pencere ve kapı sistem üretici bayilerinin ürettikleri ürünlere CE işaretleme yapılması zorunludur. 2007 yılında uygulamalar başlamış olup geçiş süreci Şubat 2010'da sona erecektir. Bu tarihten sonra PVC pencere ve kapı sistemi üreticilerinde CE işaretleme zorunlu hale gelecek ve Bayındırlık Bakanlığının oluşturduğu 400 kişilik Piyasa Gözetim ve Denetim ekibi Türkiye çapında bayilerde denetimlerde bulunacaklardır.

Denetimler, bakanlığın belirlediği şekilde, bayilere habersiz aniden yapılacağı gibi, büyük bir kısmının şikayete dayalı olarak yapılacağı ve genellikle CE işaretleme zorunlu olduğu diğer sektörlerde de işleyişin rakip firma ve müşterilerin şikayeti ile gerçekleştirileceği öngörülmektedir.

Denetim esnasında CE işaretinin uygulanmadığı ya da belirlenen şartlarda üretim yapılmadığının tespit edilmesi durumunda ise üretici bayiye aşamalı olarak uyarı, 5.000 ile 50.000 TL arasında para cezası, üretimin yasaklanması, piyasadan malın toplatılması gibi müeyyidelerin uygulanacağı ve bayinin yanı sıra profil üreticisinin de para cezası kapsamında olabileceği belirtilmiştir.

İlgili Piyasa Gözetim ve Denetim kurumu, profil üreticisini, markasını kullanan üretici bayilerin kullanacağı malzeme ve üretim şartlarını belirlemekle ve tüm

bayilerin CE işaretleme yapmasını sağlamakla sorumlu tutmaktadır.

Yani sistem sahibinin onaylamadığı malzemeyi kullanan bir bayi, testlerini kendi başına yaptırmış bile olsa sistem sahibinin ön gördüğü malzemeyi kullanmadığından ve üretim şartlarına uymadığından bu bir uygunsuzluk olarak kabul edilmektedir.

Bu sebeple sistem sahibi asgari şartları belirleyip bayisine uygulamakla mükelleftir. Bu asgari şartlar içerisinde kullanmış olduğu yardımcı malzeme ve üretim aşamaları da yer almaktadır.

Ayrıca tüm bayiler, sistem sahibinin markasını kullandığından tüketiciler hangi bayinin sistem sahibinin tavsarladığı ürünleri üretip Fabrika Üretim Kontrolü sistemini uyguladığını bilemeyecektir ve bu sistemi uygulayan bayiden (bağımsız çalışma yapan bayi veya çalışma yapmamış) satın aldığı ürünler için şikayette bulunulduğunda, tüketicinin yanlış bilgilendirilmesinden dolayı sistem sahibine Sanayi Bakanlığı üzerinden cezai yaptırım uygulanabilecektir. (4077 Sayılı - Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun - Madde 16)

TS EN 14351-1 standardına göre pencerelerin uygunluk onay düzeyi sistem 3'tür. Buna göre Yetkilendirilmiş Kuruluş (NB) ve Üretici Firmanın sorumlu oldukları kısımlar aşağıdaki tabloda kırmızı ile işaretlenmiştir.

Uygunluk Onay Düzeyi	1+	1	2+	2	3	4
Üreticinin görevleri						
Üretim yeri inceleme (FPC)	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Fabrikadan alınan numuneler üzerinde belirtilen test planına göre testlerin yapılması.	✓	✓	✓			
İlk tip testi			✓	✓		✓
Onaylanmış kuruluşun görevleri						
İlk tip testi	✓	✓			✓	
Üretim yeri inceleme (FPC) belgelendirmesi	✓	✓	✓	✓		
Üretim yeri inceleme (FPC) gözetimi	✓	✓	✓			
Numune üzerinde ara testler	✓					

Sistem üretici bayilerin gereklilikleri en etkin ve ekonomik şekilde yerine getirmeleri için, Yapı Malzemeleri Direktifi Kılavuz-M'de tarif edildiği gibi; Profil Üreticileri Sistem Sahibi olarak yaptıkları ilk tip Testleri Raporlarını, Cascading yöntemiyle ve kurallara uygun şekilde bayilerde Fabrika Üretim Kontrolü Sistemi kurulması suretiyle üretici bayilerine sağlayabilirler. Bunun için Sistem Sahibi olarak profil üreticisi, üretici bayi ile Lisans sözleşmesi çerçevesinde Fabrika Üretim Kontrolü sistemi şartlarını belirlemesi ve uygulatması gerekmektedir.

	Pencereleere ait özelliklerle ilgili testler	System 3 gereği onaylanmış kuruluşa yaptırılması gerekebilecek testler	Türkiye'de piyasaya sunulacak pencereleere ilgili yaptırılması zorunlu testler
1	Rüzgâr yüküne dayanım	√	
2	Kar yüküne ve kalıcı yüke dayanım		
3	Yangına tepki		
4	Su geçirmezlik	√	
5	Tehlikeli maddeler	√	
6	Darbe direnci		
7	Güvenlik tertibatlarının yük taşıma kapasitesi	√ (güvenlik tertibatı kullanılmışsa)	√ (güvenlik tertibatı kullanılmışsa)
8	Akustik performans	√	
9	Isıl iletkenlik	√	√ -TS 825
10	Işıma (radyasyon)		
11	Hava geçirgenliği	√	
12	Çalıştırma kuvvetleri		
13	Mekanik dayanım		
14	Havalandırma		
15	Mermi direnci		
16	Patlamaya karşı direnci		
17	Tekrarlanan açılma ve kapanmaya karşı direnç		
18	İki farklı ortam arasındaki davranış		
19	Hırsızlığa karşı direnç		

Pazarda "CE" İşaretlemesinin Durumu ve Uygulamalar

Profil üretici firmalarının çoğu konu ile ilgili çalışmalara başlamış durumdadır. Sektörün liderleri tüm bayilerinde toplu olarak "CE işaretlemesi" uygulaması ile ilgili yol almışlardır. Genellikle ilk tip testleri tamamlanmış olup, bayilerde eğitim ve uygulamalara başlanmıştır. Sektör derneği olan PÜKAD ise CE işaretlemesi ile ilgili olarak bilgilendirme yazısını tüm üyelere göndermiştir.

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ise üretici bayilerle ilgili rutin veya şikayet üzerine yapacağı piyasa gözetim ve denetiminde görev alacak personelin detaylı olarak eğitilmesi için eğitim planları oluşturmuştur.

Sistem Sahibi Sorumlulukları

Sistem sahibi; PVC profil üreten, ancak üretilecek olan pencere ve kapı sistemlerinin performans özelliklerini yasal mevzuatlara, müşteri isteklerine ve pazarlama

politikasına uygun olarak belirleyen, tasarımlarını yapan, Avrupa Birliği resmi gazetesinde yayınlanmış onaylanmış kuruluşlara ilk tip testlerini (ITT) yaptıran, ilk tip testi sonuçlarının kullanımı konusunda Pencere ve Kapı Sistemi Üretici Bayileri ve Distribütör Bayileri yetkilendiren, Pencere ve Kapı Sistemi Üretici Bayileri ve Distribütör Bayilerde üretilen pencere ve kapı sistemlerinin sürekli olarak aynı performans özelliklerini sağlayacak fabrika üretim kontrol sisteminin kurallarını belirleyen ve uygulanmasını sağlayan taraftır.

Sistem Sahibinin (Profil Üreticisi- Marka Sahibi) Yapması Gerekenler

1. Ürünün piyasaya sunulacağı ülke koşullarına uygun olarak ürün tasarımlarını gerçekleştirmek,
2. Tasarlanmış pencere için onaylanmış bir laboratuvar da testleri yaptırmak,
3. Test sonuçlarını değerlendirerek CE işaretlemesi yapılabilecek en geniş ürün aralığını belirlemek,
4. Ürün kataloglarını ve CE etiketlerinin tasarımını oluşturmak,
5. Test sonuçlarını kullandırma konusunda sistem sahibi olarak yönetim sistemi kurmak,
6. Bayilerin Fabrika Üretim Kontrolü sistemi için şartları belirlemek
7. Bayileri eğitmek
  - a. Pencerelerde "CE" İşaretlemesi Mevzuat Eğitimi
  - b. Marka Tescili ve Garanti Belgesi Eğitimi
  - c. Fabrika Üretim Kontrolü Eğitimi
  - d. Müşteri şikayetleri ve Memnuniyeti Eğitimi
  - e. Fabrika Üretim Kontrolü Uygulama Eğitimi
8. Bayi de kullanılan ölçüm ekipmanlarının kalibrasyonlarına ait uygulamaları onaylamak
9. Genel Kıymetlendirme ve Üretim Kılavuzunu hazırlamak,
10. Montaj kılavuzlarını hazırlamak,
11. Uygun olmayan ürünün piyasadan çekilmesine yönelik kuralları belirlemek,
12. Belirli periyotlarda ürün ile ilgili ara/periyodik testlerin yapılmasını yönetmek,
13. Üretici bayi, alt üretici bayi ve montajcı/tali bayi ile tüm zinciri tamamlayacak şekilde lisans sözleşmelerini yapmak.

BAYİLERİN SORUMLULUKLARI

Sistem Üretici Bayileri; SİSTEM SAHİBİ tarafından belirlenen kurallara göre sürekli aynı performans özelliklerini sağlayacak şekilde üretim yapan, çalıştığı TALİ/MONTAJ BAYİ'lerini kontrol altında tutan, müşteri memnuniyetini ve temsil ettiği markanın imajını sürekli koruyan taraftır.

Sistem Üretici Bayilerin Sorumlulukları

Üretici bayiler sürekli aynı özelliklere (performansa) uygun üretim yapacağını temin etmek amacıyla, sistem sahibinin belirlediği kurallara uygun fabrika üretim

kontrol sistemini kurmalı ve uygulamalı, piyasa gözetimi yapıldığında uygulamalarını yetkilendirilmiş kuruluşla ibraz edebilmeli.

1. Girdi, ara ürün ve bitmiş ürünlerle ilgili kalite kontrol metotlarının belirlenmesi, periyotlarının dokümanite edilmesi ve sürekli uygulanması,
2. Üretilmiş olan pencereye ait bir izlenebilirlik numarası verilmesi müşteriden, yetkilendirilmiş kuruluş olan bakanlıktan şikayet veya araştırma talebi gelmesi durumunda ürüne ait izlenebilirlik kayıtlarına ulaşabilececek sistemin kurulması ve sürekliliğinin sağlanması,
3. Kalite kontrolde kullanılan ekipmanın uluslar arası izlenebilir sistemde kalibre edilmesi veya doğrulanması,
4. Üretim sürekli aynı kalitede sağlanması için üretim talimatlarının dokümanite edilmesi,
5. Çalışanların görev yetki ve sorumluluklarının dokümanite edilmesi,
6. Üretimde kullanılan ekipmanların periyodik bakımlarının yapılması için sistemin kurulması ve uygulanması,
7. Uygun olmayan ürün sisteminin kurulması, uygun olmayan ürün piyasaya sürülmüş ise piyasadan çekilmesi ile ilgili metodun belirlenmesi ve uygulanması,
8. Uygunsuzlukların giderilmesi (düzeltme),
9. "CE işaretlemesi" konusunda mevzuatlara uyum için dış kaynaklı dokümanların sürekli takibini yapacak yapıya sahip olunması
10. Fabrika üretim kontrol sisteminin prosedür veya talimat veya el kitapları şeklinde dokümanite edilmesi,
11. Fabrika üretim kontrol sisteminin sürekli uygulanmasını sağlayacak yetkin kişinin görevlendirilmesi,
12. Fabrika üretim kontrol sistemi uygulamaları ile oluşan kayıtların, tanımlanması, muhafazası ve ulaşılabilirliğinin sağlanması için sistem oluşturulması gerekmektedir.

Faydalar

1. Uygulanabilir basit izlenebilirlik sistemi
2. Test maliyetlerinden tasarruf edilmesi
3. Kalibrasyon maliyetlerinin düşürülmesi
4. Yazılım ile bayilerde uygulama kolaylığı sağlanması
  - a. Müşteri bilgilerine ulaşma
  - b. Montaj takip
  - c. Hatalı işlerin takibi
  - d. Hatalı işlerin maliyet analizi
  - e. Sözleşmenin otomatik çıkması
  - f. Ölçüm iş emrinin otomatik çıkması
  - g. Makine bakım ve kalibrasyonların takip edilmesi
5. Ürün kalitesinin takip edilebilmesi
6. Hata maliyetlerinin analizinin yapılabilmesi
7. Montaj sisteminin iyileştirilmesi
8. Mevzuatlar hakkında sürekli bilgilendirme
9. Doğru ve uygulanabilir "CE" etiketleri kullanımı

Standart BM Trada A.Ş. olarak pencere üreticileri ve bayilerinin, ürünlerinde CE işaretlemesi kapsamında doğru hizmet, temel prensibimizdir.

